

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεῖα Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΔ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2053	Κυριακὴ ἸΓ' Λουκᾶ (Λουκ. 18,18-27) 26 Νοεμβρίου 2017	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
--	---	---

Μὴν καυχηθῆς γιὰ ἀρετὲς

«Οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός» (Λουκ. 18,19)

Ένας φιλάργυρος πλούσιος, ἀγαπητοί μου, ἔρχεται πρὸς τὸν Χριστό· πλησιάζει, γονατίζει μπροστά του καὶ μὲ μεγάλο σεβασμὸ τὸν ρωτᾷ· «Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός» (Λουκ. 18,18-19). Τί πρέπει νὰ κάνω γιὰ νὰ κληρονομήσω τὴν αἰώνιο ζωὴ; ρώτησε τὸν Ἰησοῦ προσφωνώντας τον «ἀγαθὸ διδάσκαλο». Τὸ τί σήμαινε αὐτὴ ἢ προσφώνησι φαίνεται ἀπὸ τὴν ἀπάντησι πού ἔδωσε ὁ Κύριος.

Ὁ πλούσιος αὐτὸς δὲν πίστευε στὴ θεότητα τοῦ Ἰησοῦ· θεωροῦσε τὸ Ναζωραῖο ὡς ἕνα μεγάλο μὲν δάσκαλο, ἀνώτερο ἴσως ἀπ' ὅλους τοὺς ἄλλους νομοδιδασκάλους τοῦ Ἰσραὴλ, ἀλλὰ πάντως ὡς ἄνθρωπο, ὄχι ὡς Θεό, ὄχι ὡς τὸ ἕνα ἀπὸ τὰ Πρόσωπα τῆς ἁγίας Τριάδος. Καὶ ἐπειδὴ εἶχε τέτοια ἀντίληψι γιὰ τὸ πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ, γι' αὐτὸ ἀκριβῶς καὶ ὁ Χριστὸς τοῦ ἀπαντᾷ· Ἐφ' ὅσον μὲ θεωρεῖς ὡς ἕναν ἀπλὸ ἄνθρωπο, μάθε λοιπὸν ὅτι αὐτὸς ὁ τίτλος, «ἀγαθός», μὲ τὴν ἀπόλυτη ἔννοια ἀρμόζει μόνον στὸ Θεὸ καὶ ὄχι σὲ ἄνθρωπο, διότι «οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός», κανένας δὲν εἶνε ἀγαθὸς παρὰ μόνον ἕνας, ὁ Θεός.

Καὶ ἀλήθεια, ἀγαπητοί μου. Ἄν ἐξετάσουμε κάπως βαθύτερα τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, θὰ πεισθοῦμε, ὅτι καὶ ὁ ἀγιώτερος ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους δὲν δικαιούται καὶ δὲν μπορεῖ νὰ ὀνομασθῆ «ἀγαθός». Γιατί; Γιὰ τοὺς ἑξῆς τρεῖς λόγους.

● «Οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός». Πρῶτα - πρῶτα δὲν εἶνε «ἀγαθός» κανένας θνητός, διότι μοναδικὴ πηγὴ τῆς ἀγαθότητος εἶνε ὁ Θεός, ἐνῶ ἡ ἀρετὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶνε κάτι πού αὐτὸς δὲν τὸ κατορθώνει μόνος του, μὲ τὶς ἀτομικὲς του δυνάμεις καὶ προσπάθειες, ἀλλὰ τὸ ἐπιτυγχάνει μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ. Ἄπὸ τὸ Θεό, πού εἶνε ἡ πηγὴ τῆς ἀγαθότητος

καὶ τοῦ ἁγιασμοῦ, ὅλοι οἱ ἅγιοι ἀντλοῦν δυνάμεις γιὰ νὰ γίνουν καὶ αὐτοὶ ἅγιοι καὶ ἀγαθοί. Ἡ ἀρετὴ τους εἶνε κατὰ μέγα μέρος καὶ κατ' οὐσίαν δάνειο· τὸ χορηγεῖ ὁ Θεὸς σ' ἐκείνους πού ἡ καρδιά τους εἶνε ἐπιδεκτικὴ τῆς θείας καλλιέργειας.

Τὸ λέει αὐτὸ καθαρὰ ὁ ἴδιος ὁ Χριστός· «Χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν», χωρὶς ἐμένα τίποτα δὲν μπορεῖτε νὰ κάνετε (Ἰω. 15,5). Τὸ λέει ὠραῖα καὶ ὁ ψαλμωδός· «Ἐὰν μὴ Κύριος οἰκοδομήσῃ οἶκον, εἰς μάτην ἐκοπίασαν οἱ οἰκοδομοῦντες· ἐὰν μὴ Κύριος φυλάξῃ πόλιν, εἰς μάτην ἠγρυπνήσεν ὁ φυλάσσων». ἂν ἕνα σπίτι δὲν τὸ χτίσῃ ὁ Κύριος, μάταια κοπιᾶζουν οἱ χτίστες, καὶ ἂν μιὰ πόλι δὲν τὴ φυλάξῃ ὁ Κύριος, μάταια ἀγρυπνοῦν οἱ φρουροὶ τῆς (Ψαλμ. 126,1). Σύμφωνα μὲ τὸ ῥητὸ αὐτό, ὅλες οἱ προσπάθειες τοῦ ἀνθρώπου γιὰ νὰ οἰκοδομήσῃ στὴν καρδιά του καὶ νὰ στήσῃ μέσα του κάτι τι ἀληθινὸ, ὠραῖο καὶ ἀγαθὸ, ἀποβαίνουν μάταιες, ἂν ὁ Κύριος δὲν δώσῃ τὴν εὐλογία του, τὴ βοήθειά του, τὴ χάρι του.

Ἄφου λοιπὸν εἶνε γεγονός, τὸ ὁποῖο πιστοποιεῖ ἡ πείρα τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ, ὅτι χωρὶς τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ ἡ ἀρετὴ, ὅπως τὴν ἐννοεῖ τὸ Εὐαγγέλιο, εἶνε κάτι ἀκατόρθωτο, ἐπομένως κανένας δὲν μπορεῖ νὰ ὀνομασθῆ ἀγαθὸς μὲ τὴν πλήρη ἔννοια· «οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός». Naί, πηγὴ τῆς ἀγαθότητος εἶνε ὁ Θεός· ὁ ἄνθρωπος μόνον ἐφ' ὅσον ἐπικοινωνεῖ μὲ τὸ Θεό, μετέχει στὴν ἀγαθότητα καὶ στὸν ἁγιασμό Του.

● «Οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός». Δεύτερος λόγος γιὰ τὸν ὁποῖο κανένας θνητός δὲν μπορεῖ νὰ ὀνομασθῆ «ἀγαθός» μὲ τὴν ἀπόλυτη ἔννοια εἶνε, διότι ἡ ἀρετὴ τοῦ ἀνθρώπου δὲν εἶνε ποτέ πλήρης· πάντοτε θὰ παρουσιάζῃ ἐλλείψεις, οἱ ὁποῖες θὰ ρίχνουν κάποια μικρότερη ἢ μεγαλύτερη σκιά ἐπάνω στὴ φωτεινὴ λάμψι του, στὴν αἴγλη τῆς μορφῆς του.

Και ὁ ἀγιώτερος ἄνθρωπος θὰ ἔχη τὶς κηλίδες του, τὰ μικρά του ἐλαττώματα.

Εἶνε γνωστὸ ὅτι ἡ **ἀγία Γραφή** δὲν ἀποκρύπτει ἀνθρώπινες ἀδυναμίες καὶ ἀγίων ἀκόμη ἀνδρῶν· ὁ Μωυσῆς π.χ. καὶ ὁ Δαυὶδ στὴν παλαιὰ διαθήκη, ὁ Πέτρος καὶ οἱ ἄλλοι ἀπόστολοι στὴν καινὴ διαθήκη βλέπουμε ὅτι καὶ μετὰ τὴν Πεντηκοστή εἶχαν στιγμὲς ἀνθρώπινες. Καὶ ἂν αὐτὸ συμβαίνει μὲ τοὺς ἀγιώτερους χαρακτῆρες, φαντασθῆτε τώρα τί γίνεται μὲ τοὺς ἄλλους, μὲ ὄλους ἐμᾶς, ποὺ ἀσφαλῶς δὲν πετᾶμε βέβαια στὰ ὕψη τῆς ἀρετῆς, ἀλλὰ κινούμεθα πολὺ χαμηλά, σερνόμαστε σὰν παιδιὰ στὸ ἔδαφος αὐτῆς τῆς καθημερινότητος, πεζοὶ καὶ ἐλεεινοί.

Δὲν ὑπάρχει καθαρὴ ἀρετὴ· μεῖγμα ἀρετῆς καὶ κακίας εἶνε ἡ ζωὴ μας. Δὲν ὑπάρχει ἀγαθὸ στὸ ὁποῖο νὰ μὴν ἔχη ρίξει τὶς σταγόνες τῆς –ἔστω καὶ ἐλάχιστες, ἔστω καὶ μία– ἢ κακία. Ἄλλὰ νὰ ξέρατε πόσο ἀλλοιώνει τὴν ποιότητα τοῦ ἀγαθοῦ καὶ μία σταγόνα κακίας! Νὰ σᾶς πῶ πόσο τὴν ἀλλοιώνει; Νά, ὅσο ἐπιηρεάζει καὶ κάνει ἀηδιαστικὸ καὶ τὸ πιὸ ἐκλεκτὸ φαγητὸ καὶ μιὰ σταγόνα πετρελαίου ποὺ πέφτει τὴν τελευταία στιγμή μέσα στὸ πιάτο.

Πῶς λοιπὸν μπορούμε νὰ ὀνομασθοῦμε «ἀγαθοί», ἐφ’ ὅσον οὔτε ἐμεῖς εἴμαστε ἢ πηγὴ τῆς ἀγαθότητος – αὕτη εἶνε ὁ Θεός, οὔτε καὶ ἀρετὴ πλήρῃ εἴμαστε ἄξιοι νὰ παρουσιάσουμε – αὐτοαγαθότης εἶνε μόνο ὁ Θεός; Κατὰ τὸν προφήτη Ἡσαΐα, **ὄλη «ἡ δικαιοσύνη» μας εἶνε ἓνα «ῥάκος ἀποκαθμένης»,** ἓνα βρωμερὸ καὶ ἀκάθαρτο κουρέλι (Ἠσ. 64,6). Κατὰ δὲ τὸν ἅγιο Αὐγουστῖνο, κι αὐτὰ ἀκόμη ποὺ ἐμεῖς θεωροῦμε ὡς ἀρετές μας δὲν εἶνε τίποτε ἄλλο παρὰ «λάμποντα ἀδικήματα».

● **«Οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός».** Τέλος ἕνας τρίτος λόγος γιὰ τὸν ὁποῖο κανένας ἀπὸ μᾶς δὲν μπορεῖ νὰ ὀνομασθῆ «ἀγαθός» εἶνε, διότι ἡ ἀρετὴ τοῦ ἀνθρώπου δὲν εἶνε κάτι τι μόνιμο καὶ ἀμετάτρεπτο. **ἽΟ ἀνθρώπος εἶνε τρεπτός, μεταβλητός·** δηλαδὴ ἀλλάζει, ἀπὸ στιγμή σὲ στιγμή μεταβάλλεται, εὐκόλα ἢ διὰ θεοῦ τοῦ μεταπίπτει.

Παράδειγμα. **Σήμερα** προσεύχεται, μελετᾷ τὰ θεῖα λόγια, κάνει ἐλεημοσύνη, συγχωρεῖ τοὺς ἐχθρούς του, μεταλαμβάνει τὰ ἄχραντα μυστήρια, **εἶνε θερμὸς στὴν πίστι· αὔριο ψυχραίνεται,** ἀμελεῖ, ὑποχωρεῖ, πέφτει στὴν ἀμαρτία, γίνεται πτώμα ἐλεεινὸ καὶ ἀξιοθρήνητο. Πόσοι ἅγιοι, ποὺ εἶχαν στήσει τὶς φωλιές τους στὸν οὐρανό, ἀπὸ μιὰ ἀπροσεξία, ἀπὸ μιὰ σατανικὴ συναρπαγὴ, δὲν ἔπεσαν καί, ἐνῶ ἦταν ἀετοὶ τοῦ πνεύματος, κατήντησαν

σαῦρες καὶ σκουλήκια στὴ λάσπη! Δὲν ἐμπνέει λοιπὸν ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη ἢ ἀρετὴ καὶ τοῦ ἀγιώτερου ἀνθρώπου, ἐφ’ ὅσον ἀκόμη ζῆ καὶ βρίσκεται ἐδῶ σ’ αὐτὴ γῆ, σ’ αὐτὸ τὸ γήπεδο τοῦ ἀγῶνος, στὸ κρίσιμο τοῦτο στάδιο τῆς ἀρετῆς, στὸ φοβερὸ τοῦτο δοκιμαστήριο τῶν ἀξιῶν. Κανένας δὲν μπορεῖ νὰ πῆ, ὅτι ἡ ἀρετὴ του εἶνε σταθερὴ, μόνιμη, ἀμετάτρεπτη.

Ἀπέναντί μας στέκει ὁ ἐχθρός, ποὺ κاردοκεῖ νὰ κερδίσει καὶ τὸ ἐλάχιστο ἔδαφος, ν’ ἀποσπάσει ἔστω ἓνα πόντο καὶ σιγὰ - σιγὰ νὰ μᾶς ἐκτοπίσει, νὰ μᾶς ρίξει στὴν ἀμαρτία καὶ τελικὰ στὴν κόλασι.

Τρεπτὸς ὁ ἀνθρώπος, τρεπτὴ καὶ ἡ ἀρετὴ του. Ἀμετάβλητος εἶνε μόνο ὁ Θεός, καὶ μόνιμη, σταθερὴ καὶ ἀμετάβλητη εἶνε ἡ ἀρετὴ του. Γιὰ τὸ Θεό, καὶ μόνο γι’ αὐτόν, γράφτηκε τὸ ῥητὸ «*Κατ’ ἀρχὰς σύ, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσὶν οἱ οὐρανοί· αὐτοὶ ἀπολοῦνται, **σὺ δὲ διαμένεις,** καὶ πάντες ὡς ἰμάτιον παλαιωθήσονται, καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ἐλίξεις αὐτούς, καὶ ἀλλαγῆσονται· **σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ,** καὶ τὰ ἔτη σου οὐ ἐκλείψουσιν»* (Ψαλμ. 101,26-28). Ἐνῶ ὄλα θὰ φύγουν, ἐσὺ θὰ μένης εἰς τὸν αἰῶνα ἀναλλοίωτος.

* * *

Ἐχοντας, ἀγαπητοί μου, ὑπ’ ὄψιν τὶς ἀλήθειες αὐτές, **εἶνε ἀνόητο νὰ καυχώμεθα** γιὰ ἀρετές μας καὶ καλὰ ἔργα μας. Ὅ,τι ἀγαθὸ πράττουμε, τὸ πράττουμε μὲ τὴ βοήθεια τοῦ παντοδυνάμου Κυρίου μας. Αὐτὸς μᾶς ἐμπνέει, αὐτὸς μᾶς φωτίζει, αὐτὸς μᾶς δίνει ὄλα τὰ μέσα γιὰ νὰ πραγματοποιοῦμε τὸ ἀγαθό. Εἶνε ἢ πηγὴ τῆς ἀγαθότητος.

Ἄλλὰ καὶ **ὅ,τι ἀγαθὸ πράξαμε** δὲν εἶνε κι αὐτὸ τέλειο· παρουσιάζει τὰ **τρωτά** του καὶ ἔχει τὶς **ἐλλείψεις** του. Τέλειος στὴν ἀγαθότητα εἶνε ἓνας μόνο, ὁ Θεός. Ἄς μὴ καυχώμεθα λοιπὸν γιὰ τὶς ἀρετές μας, οἱ ὁποῖες ἐν συγκρίσει μὲ τὴν ἀγαθότητα τοῦ Θεοῦ εἶνε ὅ,τι εἶνε μιὰ ἀσβόλη, **μιὰ μουτζούρα,** μπροστὰ στὸν ὠραιότερο πίνακα, ὅ,τι εἶνε **ἓνα ἐξάμβλωμα** καὶ ἔκτρωμα ἐμπρὸς σὲ ἓνα τέλειο ὄργανισμὸ.

Ἐξάλλου ἡ πραγματικότητα λέει, ὅτι οὔτε καὶ ὅταν κατορθώνουμε κάτι μπορούμε νὰ τὸ διατηρήσουμε γιὰ πολὺ. Τὴν ἐπόμενη στιγμή πέταξε κ’ **ἔφυγε μέσ’ ἀπ’ τὰ χέρια μας.**

Ἄν λοιπὸν κάποτε ἡ ὑπερηφάνεια ἔρχεται νὰ μᾶς θολώση τὸ νοῦ μὲ **ψεύτικες φαντασίες** τῆς, ἄς θυμώμαστε καὶ ἄς μελετοῦμε βαθειὰ τὰ λόγια τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ· «*Τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός».*

(†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος